

Obres per tocar

ROBERTA BOSCO

Prefereixo l'òxid mutable a l'or perpetu". La frase és de Josep Cisquella (Barcelona, 1955 - 2010), un enginyer amb ànima i ofici d'artista, l'obra del qual, interrompuda massa d'hora per una mort prematura, s'exhibeix a l'Espai VolArt de la Fundació Vila Casas a Barcelona. La mostra, oberta fins a l'1 d'abril, aplega les sèries més conegudes de l'autor: terres, clavegueres, escales, vaixells i taules de logaritmes. A través de totes aquestes, l'espectador s'endinsa en una manera de treballar que no deixa res a l'atzar, que es basa en una meto-

dologia gairebé científica, sense renunciar a allò poètic. Titulada *Es prega tocar*, la mostra és una invitació a prendre consciència de la matèria artística amb tots els sentits i especialment el tacte, "un sentit molt mal considerat en el món de l'art, que pot revelar sensacions ocultes", assegurava l'artista. El títol casa perfectament amb el conjunt d'obres, amb diverses capes i textures que demanen imperiosament a l'espectador que comprovi la corrosió del metall ("no hi ha res com l'òxid per representar el pas del temps"), les irregularitats del terra o les fissures de les parets.

En aquest joc entre realitat i ficció, Cisquella reproduïa a mida natural cantonades del seu taller, incloses ombres de cadires, pinze-

L'Espai Volart dedica sengles monogràfics a Josep Cisquella i a Romà Vallès

lles i altres objectes amb una tècnica hiperrealista tan minuciosa i detallada que, sovint, es confon l'objecte real amb la

representació que se'n fa. La influència pop, que ja es percebia en l'interès que tenia pels objectes quotidians, va tornar a les seves últimes obres, on intervé amb múltiples tècniques els eslògans publicitaris.

Simultàniament a l'Espai VolArt 2 es presenta *Memòria 88*, una exposició dedicada a Romà Vallès (Barcelona, 1923), considerat un dels precursors de l'abstracció lírica a Espanya. Fins al 29 d'abril, la mostra es proposa recuperar la trajectòria de Vallès que, després de la mort del seu galerista René Metràs el 1984, es va interrompre brusquement. Va-

ries va ser arraconat pel món artístic barceloní d'una manera tan violenta, que va abandonar Catalunya i es va traslladar al poble aragonès de Calaceite. L'exhibició, que té un caràcter de miniretrospectiva, té com a fil conductor el *collage*, una tècnica que a la dècada de 1960 Vallès feia servir com a eina de crítica social i que ara empra per homenatjar les figures importants de la seva vida personal i professional, com El Greco, Leonardo, Man Ray o Miró. "Ja que no tinc una biografia escrita, aquestes obres són les meves pròpies biografies emocionals". Vallès, que gairebé amb 90 anys manté un gest ple de força i vigor, ha recorregut un camí atípic passant de les pintures depurades de la seva joventut a les obres més matèriques i fins i tot barroques de la seva darrera etapa.